

ชื่อเรื่อง	โครงการการจัดการความเสี่ยงแมลงวันผลไม้เพื่อการส่งออก มังคุด ลำไย และหมากไป ไต้หวัน
ผู้แต่ง	รัชฎา อินทรกำแหง, อูคร อุณหวุฒิ, จำลอง ลภสาธุกุล, สลักจิต พานคำ, มลนิภา ศรีมาตร ภิรมย์, ชัยฉัตรณ์ สนศิริ และชุตติมา อ้อมกิ่ง
ที่มา	โครงการวิจัยระดับดีที่ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินรายได้ จากการดำเนินงานวิจัยด้าน การเกษตรประจำปี 2548. 2548. 57 หน้า.
คำสำคัญ	ผลไม้; มังคุด; ลำไย; แมลงวันผลไม้

บทคัดย่อ

ได้ทำการทดลองที่กลุ่มวิจัยการกักกันพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ระหว่างเดือน ตุลาคม 2547 ถึงกันยายน 2548 เพื่อศึกษาสถานภาพการไม่ได้เป็นพืชอาศัยของแมลงวันผลไม้ชนิด *Bactrocera carambolae* กับมังคุด *B. correcta* กับลำไย *B. correcta* และ *B. papayae* กับหมาก พบว่าเมื่อเลี้ยงในอาหารเทียมสูตรข้าวโพดในสภาพห้องปฏิบัติการ *B. papayae* และ *B. carambolae* มีวงจรชีวิตดังนี้ ระยะไข่ 30-40 ชั่วโมง ระยะหนอน 6-12 วัน อัตราการฟักไข่ 78-85% และปริมาณการออกเป็นตัวเต็มวัยเฉลี่ย 90% ส่วน *B. correcta* มีระยะไข่ 38-62 ชั่วโมง ระยะหนอน 6-12 วัน อัตราการฟักไข่ 70-82% และปริมาณการออกเป็นตัวเต็มวัยเฉลี่ย 93% ในสภาพห้องปฏิบัติการ *B. correcta* และ *B. papayae* สามารถเข้าทำลายและเจริญเติบโตในผลหมากอ่อนระยะส่งออกได้ แต่ไม่พบการทำลายในสภาพธรรมชาติ วิธีการจัดการความเสี่ยงของแมลงวันผลไม้ที่ติดไปกับหมากส่งออกไต้หวัน คือการรมหมากด้วยเมทิลโบรไมด์ (methyl bromide) อัตราส่วน 32 กรัม/ลูกบาศก์เมตร นาน 2 ชั่วโมง และได้จัดทำรายงานผลการทดลองเสนอให้หน่วยงานกักกันพืชไต้หวันเพื่อพิจารณาอนุญาตนำเข้าหมากจากประเทศไทย ส่วน *B. carambolae* ไม่สามารถเข้าทำลายและเจริญเติบโตในผลมังคุดที่เปลือกไม่มีรอยแตก หรือมีรูทำลายลึกไม่ถึงเนื้อได้ และไม่พบการทำลายธรรมชาติ มังคุดผลปกติที่ไม่มีรอยแผลไม่ไช่พืชอาศัยของแมลงวันผลไม้ และสามารถจัดทำรายงานเสนอไต้หวันเพื่อเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยงแมลงวันผลไม้ในการส่งออกมังคุดได้ ในสภาพห้องปฏิบัติการแมลงวันผลไม้ *B. correcta* สามารถเข้าทำลายและเจริญเติบโตในผลลำไยปกติ ที่ไม่มีรูเจาะหรือรอยแตกได้ พบการทำลายในสภาพสวนธรรมชาติจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงของแมลงวันผลไม้ที่อาจติดไปกับลำไยส่งออกไต้หวัน เช่นการใช้ความเย็นหรือวิธีการอบไอน้ำ